

hvor i Landstingskredsen de nu end bor, være i Stand til at sætte ham igennem, det vil altsaa ses, at enhver Anskuelse, der blot har nogenlunde Rod i Befolkningen vil kunne blive repræsenteret her i Tinget, og det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) vil ikke kunne nægte, at den lige og almindelige Valgret her er naaet paa en mere fyldestgørende Maade end ved noget andet System.

En anden væsentlig Indvending mod det System, vi have nu, er jo den, at for en stor Del af Landets Befolkning er Individernes Valgret egentlig ganske illusorisk. Den, der tilhører et Mindretal i en Kreds, har ingen som helst Indflydelse paa Valgets Udfald. Han har maaske en Mængde Meningsfæller i en Mængde andre Kredse, men hvis de ikke i nogen Kreds kunne naa op til at blive Flertal, faa de ingen Repræsentanter, selv om de efter deres hele Tal har Krav derpaa og ogsaa vilde faa det, hvis de ikke vare hindrede af disse snævert trukne, rent tilfældigt lagte Grænser; thi ved denne Indramning i vilkaarlige Kredse adskiller man let det, som hører sammen og sammenknytter det, som ikke har noget tilfælles. Derved sættes der altsaa en Skranke for, at man et Sted kan forene sig med de Mænd andetsteds i Landet, hvis Sympatier og Anskuelser man deler. Ved det sidste Folketingsvalg stemte 135,000 Vælgere paa de valgte Kandidater, 100,000 paa de faldne Kandidater. 100,000 Stemmer er 42 pCt. af Vælgerbefolkningen, og de gik altsaa faktisk til Spilde. Jeg har nylig nævnt, at i Præstø Amt gik 45 pCt. faktisk til Spilde.

Hvis man gaar den af os foreslaaede Vej, opnaar man ogsaa dette, at Vælgerne ikke nominelt repræsenteres af en, i hvis Valg de ikke have nogen som helst Lod og Del. Dette, at en stor Mængde Vælgere for saa vidt lige saa godt kunde lade være at stemme, som det ikke forandrer Valgets Udfald, hvad enten de gøre det ene eller det andet, taler absolut i Systemets Disfavør. Et System, der animerer alle Vælgere til at være med, er langt at foretrække for et, der tilskynder Folk til at blive hjemme. Saadanne Vælgere, der høre til Minoriteterne, have vel en Stemmeret, men en egentlig Valgret ere de ikke i Besiddelse af. Og det System, vi have, gør det, som bekendt, ogsaa meget vanskeligt at faa Folk til at stille sig, naar det paa Forhaand er givet, at Vedkommende kun har det Maal at være Objekt for de

stemmende og for den Fornøjelse skal gennemgaa en Valgkampagnes Besværligheder. Men et meget betydeligt Fortrin — maa jeg tillade mig at gøre den højtærede Formand opmærksom paa, at om fem Minutter er jeg færdig, hvis jeg saa maa tale ud i Dag.

Et meget betydeligt Fortrin har ogsaa Forholdstalsvalgmaaden derigennem, at Partierne kunne sørge for, at der kommer Folk ind i Tinget, som have Viden og Kundskab paa de mange forskellige Omraader, som Tinget kommer til at beskæftige sig med, Folk, som ogsaa repræsentere de forskellige aandelige og materielle Interesser, som bør repræsenteres. Nu er det nemlig saaledes, at Partierne i den enkelte Folketingskreds ved Opstillingen af en Kandidat handle saa temmelig uafhængigt af Partifællerne i andre Kredse, og ad denne Vej vil det derfor ikke være muligt at afbalancere de forskellige Hensyn, som bør tages, mod hinanden, naar et Parti inde paa Rigsdagen skal have de fornødne Kræfter til Raadighed. Da det jo ingenlunde er givet, at en virkelig Dygtighed paa den ene Side og Evnen til at gennemgaa en Valgkampagnes Strabadser paa den anden Side ere forenede i en og samme Person, er det heldigt, om et Parti kan sætte en Mand af den første Art ind for at gøre et solidt Arbejde paa Rigsdagen, selv om han mangler Kræfterne til det sidste.

Selvfølgelig vil der, om man gaar den Vej, jeg har omtalt, gaa noget tabt af den Værdi, det kan have, at en Folketingsmand staar som den eneste Repræsentant for en Kreds, som altsaa er knyttet til ham; han er jo nu knyttet til den paa ganske særlig Maade, og der er jo sikkert ingen af os, der sidder her i Tinget, som ikke har Grund til i flere Henseender, at skatte det Baand højt, med hvilket vi ere bundne til vore Vælgere. Men afvejer man dette Gode med de Goder, jeg har nævnt i det foregaaende, kan der vist ikke være nogen Tvivl om, til hvilken Side Vægtskaalen maa synke. Thi det maa erindres, at det i første Række er Statens Interesser, der skulle varetages, og at det almene Hensyn maa gaa forud for de stedlige Hensyn. Ad den Vej, vi foreslaa, opnaa vi Fyldestgørelsen af det sande demokratiske Princip om en Repræsentation af hele Folket i Stedet for en Repræsentation for blot lokale Flertal.

Vi maa derfor mene, at der ved en Grundlovsforandring maa aabnes Mulighed for, at man straks eller senere kunde faa